N°. 3650.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 5.00.

Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

VRIJDAG 6 MEI.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 5 Mei.

Wij hebben voor ons liggen de manifesten van Keizer Frans Jozef en van Keizer Napoleon. Onze lezers hebben bereids de proklamatie van den Duitschen vorst in ons Nommer van gisteren gelezen; van daag geven wij die van den alleenheerscher der Franschen. Zij kunnen de twee dokumenten vergelijken. Zij zullen 't niet zonder vrucht doen.

„Wat eene edele taal spreekt de zoon der Habsburgen, wat eene gemoedelijkheid, wat een opregte godsdienstzin, wat eene waardigheid! Wie zijne toespraak leest, hij moge vriend of vijand zijn van de Oostenrijksche politiek, hij zal niet kunnen nalaten zich getroffen te gevoelen door het vaderlijk woord van Frans Jozef aan zijne volken. Daarin liggen waarheid, regt en regtvaardigheid, en een diep gevoel van die verantwoordelijkheid, die op hem drukt. Het stuk is den erfgenaam van het eerwaarde geslacht en zijner goede zaak waardig.

Zie daartegen de Parijsche toespraak. Al aanstonds en door gansch het stuk mist ge waarheid en waardigheid. In plaats daarvan stuit ge overal op valsche deklamatie, en valsche sentimentaliteit. Het stuk verraadt van 't begin tot het einde eene kwalijk verborgene blijschap, dat Keizer Napoleon een voorwendsel gevonden heeft om tegen Oostenrijk een verdelgingsoorlog aan te vangen. Wat een menigte van onwaarheden staan daar [illegible] naast elkander geplaatst. Oostenrijk schendt de [illegible]! Oostenrijk bedreigt de Fransche grenzen! Oostenrijk verklaart aan Frankrijk den oorlog! Hij, [illegible], daartegen eerbiedigt de traktaten! hij [illegible], hij wil geene verovering! hij heeft sympathie voor een volk, dat onder vreemde overheersching zucht! hij eerbiedigt de regten der neutralen! En daarom zal hij Oostenrijk uit Italië, zelfs uit de Adriatische Zee verjagen en Italië vrijmaken!

„En middelerwijl hij zóó spreekt en de hulp der Garribaldi's aanwendt, de revolutie, waarschijnlijk met Fransch goud betaald, in Italië welkom heet, durft hij [illegible] er op te wijzen, dat hij de revolutie haat en [illegible] Frankrijk vervolgt! En dan daalt hij af tot de rol van de door hem betaalde pennenvoerders, om tegen hen, die in Frankrijk den oorlog ontraadden, het verwijt uit te spreken dat zij heulen met de vijanden van Frankrijk! En onmiddellijk in éénen adem volgt [illegible] belofte, dat hij de *menschheid gaat verbeteren en vrij maken*, zonder de magt van den Heiligen [illegible] te brengen, maar met het doel om [illegible] aan den Oostenrijkschen invloed! Wij [illegible], of men er te Rome wel op zal gesteld [illegible] een uitsluitend Franschen invloed te [illegible] betreft, wij aarzelen niet onze overtuiging uit te spreken, dat Keizer Napoleon des Pausen magt niet ongeschonden zal laten. Hij heeft zich op eene helling geplaatst, waar hij geen [illegible] zal vinden, als hij 't verlangt. Behalve nog, dat het voor ons zeer twijfelachtig is, of die verklaring van het manifest over den heiligen Stoel niet eene van die fraaijigheden is, zoo als wij er meer in den *Moniteur* hebben [illegible] gedurende de laatste maanden, en die slechts worden afgegeven, om de ligtgeloovige menigte voor een tijd [illegible] aan de praat te houden. De *Moniteur* kan verklaren wat hij wil, het zal bezwaarlijk gaan, om daarvoor eenig krediet te verkrijgen. Als men zoo onbeschaamd met de waarheid speelt, gelijk dit thans in Frankrijk geschiedt, dan heeft men alle aanspraak op vertrouwen verloren. Veeleer geeft men daar reden om te vermoeden dat juist datgene geschieden [illegible] ontkent.

Het stuk eindigt met een koud beroep op het volk en het leger, waaraan de Keizer de veiligheid van het land en van de Keizerin en van den keizerlijken prins toevertrouwt. Ook dit stuk is een Bonaparte en zijn revolutionnairen oorlog volkomen waardig.

Het is opmerkelijk en treurig meteen, dat in ons vaderland zoo velen, niet aan het uitbarsten van den oorlog hebben willen gelooven, en op den vrede zijn blijven vertrouwen tot op den dag, dat de feiten te luid spraken om niet verstaan te worden. Niet weinigen zijn er, die door dien valschen waan, dat het vrede zou blijven, zich hebben laten verleiden tot een spekulatie in staatspapieren, welke, in plaats van winst, voor velen gevoelige verliezen, voor sommigen ondergang heeft opgeleverd. Onze kapitalisten, die reeds te veel belang hadden bij den geldelijken toestand van Oostenrijk, hebben een aantal nieuwe schuldbekentenissen, waarmede de geldmarkt overstroomd werd, ingekocht in de verwachting, dat het wel niet tot een strijd komen zou. Onze schuld is het niet. Wij hebben van Januarij af herhaaldelijk en onophoudelijk de vrees te kennen gegeven, dat ondanks de zalvende taal van den *Moniteur*, ondanks de bemiddelingsvoorstellen, ondanks het uitzigt op een Kongres, de vrede verstoord zou worden.

Maar wij stonden in de pers alleen. Vooral die bladen, welke krachtens hun titel de roeping schijnen te hebben, den handel voor te lichten, gaven door hun artikelen, of hun zwijgen de verwachting op het behoud des vredes voet. Reeds waren de troepen van Giulay over de Ticino, toen nog het *Handels en Effectenblad* zijn lezers opdrong, dat de oorlog niet beginnen zou. Het *Handelsblad*, voor het eerst den Europeschen toestand beredeneerende, komt er in zijn artikel van gisteren ruiterlijk voor uit, dat het den algemeenen waan deelde, omdat het de oplossing van „dit zeer verwikkeld geschil" eerder had verwacht van het overleg der mogendheden dan van het zwaard.

Die uitdrukking kan verklaren, waarom, bij alle duidelijke teekenen van een naderenden oorlog, het geloof aan den vrede zoo sterk en zoo volhardend is geweest. Men meende werkelijk, dat er een geschil tusschen Oostenrijk en Frankrijk was ontstaan, en daar niemand het punt van geschil zag, noemde men het gemakshalve „zeer verwikkeld." Vandaar dat de tijding van een Kongres met een blijdschap werd opgenomen, als betrad men nu den weg van een minnelijke schikking. De diplomaten zouden, dacht men, het verwikkelde kluwen wel ontwarren, en men lette er niet op, dat dit, even als de gordiaansche knoop, slechts was door te hakken met het zwaard. Immers de groote reden van het krijgsrumoer was de wil van Frankrijk om, de Hemel weet met welke bedoelingen, ten oorlog te gaan tegen Oostenrijk. Bij zulk een toestand zijn minnelijke schikkingen, vereffening van het geschil, en overleg van mogendheden in of buiten een Kongres, klanken zonder beteekenis.

Frankrijk had een voorwendsel noodig om als krijgsleus te dienen, en de toestand van Italië werd daarvoor aangegrepen. Wat in dien toestand aan Keizer Napoleon mishaagde is tot het huidige oogenblik nog niet gezegd. De eisch tot onafhankelijkheid van Lombardijë werd, uit argwaan voor de loerende oogen van Engeland en de opgewondenheid van den Duitschen Bond, niet gesteld, en om van de woelingen en ongeregeldheden in de onafhankelijke Italiaansche Staten een reden te maken tot vijandschap tegen Oostenrijk, dit was te nietig en te belagchelijk. Toen heeft Sardinië het werk gedaan, en door zijn tergende houding Oostenrijk genoopt om den oorlog, die in de gegeven omstandigheden onvermijdelijk was, te beginnen. Het verdient ten hoogste de aandacht in deze wonderbaarlijke geschiedenis, dat eerst op den dag, waarop Giulay de Ticino overtrok, er een *casus belli* van Frankrijk tegen Oostenrijk bestond. Hoe hij ook zocht, kon, voor dien tijd, Keizer Napoleon, tegen het spreekwoord in, den stok niet vinden, waarmede hij den hond wilde slaan.

Nogtans, even als velen het bijeenkomen van een Kongres om een geschil te ontknoopen, dat niet bestond, voor waarschijnlijk hielden, zijn er ook velen geweest die meenden, en enkelen meenen het nog, dat Italië zich voorbereidt tot een heiligen strijd van vrijheid en onafhankelijkheid tegen onderdrukking, en dat Keizer Napoleon als wreker der beleedigde menschheid het zwaard trekt ten voordeele van die edele zaak. Het getal [illegible], welke zich door die schoone leuze lieten [illegible] leiden, en niets bespeurden van de bedoelingen, waarvan zij het mom was, is zeer groot geweest. Zoo er iets in den treurigen toestand van Europa stof tot lachlust geven kan is het kunne ligtgeloovigheid. Waar *dupes* zijn is men altijd zeker de *Utrechtsche Courant* te ontmoeten, en zij stond dan ook aan de spits der bladen, die dagelijks in vollen ernst verkondigden, dat Keizer Napoleon, met Garribaldi en Cavour als *aides-de-camp*, het regt en de vrijheid op den Italiaanschen bodem ging grondvesten. Wij, die te vergeefs naar een Keizerlijk besluit uitzagen, dat de Fransche Garribaldi's vergunnen zou Cayenne te verlaten, vermaakten ons met de gulle argeloosheid van dat vertrouwen, wel wetende dat het er mede gaan zou als met de vredes-verwachtingen.

Het komt uit, zooals wij berekend hadden. De *Utrechtsche Courant* van gisteren bevat een lang artikel, dat duidelijk aantoont hoe zeer haar vertrouwen geschokt is. Het is een overhaaste, maar bepaalde stap naar redelijker waardering der gebeurtenissen, die wij te verwachten hebben. Een paar dagen geleden gebruikte professor Vreede haar kolommen om tegen den Franschen Keizer te waarschuwen; maar dit bragt haar niet aan het wankelen, want zij gaf er de verklaring bij dat zij s' hoogleeraars denkwijze over de heerschzucht van Napoleon niet deelde. Waarschijnlijk heeft een andere omstandigheid haar, voor zooverre mogelijk, tot nadenken gebragt. De Regering vraagt gelden aan om onze verdedingsmiddelen ter land en ter zee uit te breiden. Zelfs met het begrip der *Utrechtsche Courant* kan men volstaan om in te zien, dat het hier geen maatregelen tegen Oostenrijk geldt. Men voedt dus, zij het ook in het verschiet, bekommering voor de oogmerken van Frankrijk, en daar Nederland niet in Italië ligt, en de Nederlanders niet noodig hebben bevrijd te worden, begint de *Utrechtsche Courant* er iets van te vermoeden dat de brand, die thans in het Zuiden woedt, door een verandering van wind wel eens naar andere streken zou kunnen overslaan. Een plotselinge schrik kan een zonderlingen omkeer in sommige gestellen te weeg brengen, en aan zulk een schrik schrijven wij het toe, dat de *Utrechtsche Courant*, die gisteren nog in Frankrijks pogen niets anders zag dan een edel streven voor Italiës vrijheid, thans zijn' verbaasde lezers het volgende te lezen geeft:

„Waar er ooit sprake mogt zijn van pogingen, om Europa onder Russiesch en Fransch geweld te brengen, daar zou niet alleen Nederland zich ter verdediging moeten toerusten, neen, daar zou het met Engeland en Pruissen, ook al werkte het daardoor mede tot handhaving van 't Jezuitiesch Oostenrijk, al zijne krachten moeten aanwenden, om ook in den derden Napoleon meineed en heerschzucht te weerstreven."

In de stemming, waarin zij zich nu bevindt, raden wij der *Utrechtsche Courant* twee zaken dringend aan. Zij leze met oplettendheid de Dingsdag afgekondigde proklamatie van den Franschen Keizer. In de tweede plaats verzoeke zij aan professor Vreede, die zich met zooveel voorliefde de geschiedenis van het [illegible] zerrijk aantrekt, haar eenige [illegible] van Napoleon I, als Konsul zoowel als Keizer. Zij zal een in het oog vallende overeenkomst in de bewoordingen en zegswijzen aantreffen van den oom en den neef. Nog zal professor Vreede haar kunnen mededeelen hoe de eerste Napoleon naar Italië trok om het te bevrijden, hoe hij later Spanje, Duitschland en ook Nederland bevrijdde, en hoe de krachtige zamenwerking van geheel Europa noodig was om zich op hare beurt van hem te bevrijden.

Wij, die den man met denzelfden naam, [illegible] hooren voeren als toen, vreezen voor [illegible] denzelfden aard. Het is daarom, dat wij niet zonder ergernis zien, hoe, nog geen halve eeuw na al deze ontzettende gebeurtenissen, welke Europa in het bloed hebben gebaad, er zoo velen zijn die ze hebben vergeten, en die, door dezelfde klinkende woorden van die dagen in slaap gewiegd, hun oogen sluiten voor hetzelfde gevaar.

Z. M. heeft in aanmerking genomen, dat de Koninklijke Akademie te Delft, voor zooverre zij strekt tot

opleiding van ambtenaren voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch Indië, niet oplevert een toereikend getal ambtenaren voor de behoeften van die dienst, en willende, in afwachting van eene definitive herziening van de bestaande bepalingen, betreffende de opleiding van, en de benoembaarheid tot ambtenaren, in de bestaande behoeften voorzien, heeft bepaald.

Art. 1. De kweekelingen aan de Koninklijke Akademie te Delft, bestemd voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch Indië, die na een voldoend overgangsexamen tot den kursus van het derde studiejaar zijn toegelaten, en daarbij, ten genoegen van het bestuur der akademie, bewijzen leveren van goed gedrag en van een gezond ligchaamsgestel, zonder voor gemelde dienst hinderlijke gebreken, worden door onzen minister van Koloniën, op voordragt van het voormeld bestuur, aangesteld tot kandidaat-ambtenaren voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch Indië, en zijn daardoor vrijgesteld van de bij art. 9 van het Koninklijk besluit van 20 October 1842, nº. 55, bevolene jaarlijksche storting van ƒ 200, welke alsdan ten laste komt der koloniale geldmiddelen.

Deze vrijstelling wordt voor niet langer dan voor twee jaren verleend.

Art. 2. Aan Onzen minister van Koloniën kunnen door het bestuur der akademie te Delft, als kandidaat-ambtenaar voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch Indië worden voorgedragen, zij die aan een van 's Rijks hoogescholen den rang van doktor of van kandidaat met den eersten of tweeden graad, in eenig vak van wetenschap hebben verkregen, en zij die aan de landbouwkundige school te Groningen na een volledigen kursus een eindexamen hebben afgelegd met de verklaring dat zij *uitstekend voldaan* hebben.

De in dit artikel bedoelde personen zullen een tweejarige kursus aan de koninklijke akademie te Delft moeten doorloopen om na een voldoend eindexamen te hebben afgelegd, het radikaal van ambtenaar der tweede klasse te kunnen erlangen.

Art. 3. Het diploma van het aan de koninklijke akademie te Delft afgelegd eind-examen voor ambtenaar van de eerste of van de tweede klasse, vermeldt of de geëxamineerde voldaan of wel uitstekend voldaan heeft.

Art. 4. Het diploma in het voorgaand artikel genoemd, geeft aanspraak op benoeming tot ambtenaar voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch Indië.

Aan de aldus verkregen benoeming is verbonden vrije overtogt als passagier van de eerste klasse en tegemoetkoming in de kosten van uitrusting, ten bedrage van ƒ 400, en een non-aktiviteits-traktement van af den dag van aankomst te Batavia ten bedrage van ƒ 150 of 175 's maands, naar mate de benoemde bij het eindexamen *voldaan* of *uitstekend voldaan* heeft.

Art. 5. Onze gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië is bevoegd om, na ingewonnen advies van het hooggeregtshof, doctoren in de regten, die gedurende zeven jaren in Nederlandsch Indië, hetzij in de regtspraktijk, hetzij in eene regterlijke betrekking, blijken hebben gegeven van bijzondere geschiktheid, onder Onze nadere goedkeuring, voor zooveel betreft de eerste indienststelling of bevordering, te benoemen tot betrekkingen bij het regtswezen, waarvoor tot dusverre het radikaal van ambtenaar der eerste klasse werd vereischt.

Art. 6. Onze gouverneur-generaal is bevoegd om in elk der jaren 1859 en 1860 twintig ambtenaren van de derde klasse, die geacht worden door bekwaamheid, geschiktheid en gedrag, het meest in aanmerking te komen om tot hoogere rangen in 's lands dienst op te klimmen en minstens vijf jaren in 's lands dienst zijn werkzaam geweest, na afgelegd vergelijkend examen, onder Onze nadere goedkeuring te beschouwen als te bezitten het radikaal van Indisch ambtenaar der tweede klasse.

Art. 7. Onze gouverneur-generaal is bevoegd om, bij gebrek aan ambtenaren der eerste of tweede klasse, ambtenaren van de derde klasse te benoemen tot de betrekkingen van adsistent-rezident, sekretaris en kontroleur bij het binnenlandsch bestuur op Sumatra.

Art. 8. Onze gouverneur-generaal is bevoegd om ter benoeming tot ambtenaren van de derde klasse in aanmerking te brengen personen die vijf jaren in 's lands dienst in Nederlandsch Indië zijn werkzaam geweest en bij een goed zedelijk gedrag, blijken van ijver en geschiktheid hebben gegeven.

Art. 9. Wij behouden Ons voor om bij gebrek aan personen, voorzien van het diploma der Koninklijke Akademie te Delft, te benoemen tot ambtenaren der eerste of der tweede klasse voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch Indië personen die in of buiten 's lands dienst blijken gegeven van algemeene of bijzondere bekwaamheden.

Uit goede bron kunnen wij verzekeren, dat de geruchten als zou de Willemsluis voor de groote vaart gesloten worden, geheel ongegrond zijn, en dat er aan de groote kolk van de Willemsluis geen reparatiën gedaan zullen worden.

De belangen der te Parijs en in geheel Frankrijk gevestigde of tijdelijk verblijf houdende Oostenrijksche onderdanen zijn, zoolang Oostenrijk geen vertegenwoordiger bij het Fransche hof zal hebben, toevertrouwd aan den Nederlandschen gezant bij dat hof.

Men verneemt, dat de graaf van Chambord de Oostenrijksche Staten verlaten zal, om gedurende den oorlog in de Nederlanden verblijf te houden.

De kommissie van rapporteurs van de Tweede Kamer der Staten-Generaal over het wetsontwerp tot bekrachtiging van eenige artikelen der verleende koncessie tot den aanleg van den Noorder-spoorweg, is heden vergaderd geweest. Men houdt het voor waarschijnlijk, dat een nader onderzoek over dat ontwerp zal plaats hebben.

De prijzen van het Vee, besteed ter markt van gisteren, waren als volgt: Kalveren, 1e kwal. ƒ 80, ƒ 70, ƒ 60; 2e kwal. ƒ 70, ƒ 60, ƒ 50; 3e kwal. ƒ 60, ƒ 50, ƒ 40. Schapen ƒ 18, ƒ 22 en ƒ 26. Varkens golden 40, 44 tot 46 ct. het Ned. ℔.

EERSTE KAMER.

Zitting van Woensdag, 4 Mei.

In de zitting van heden zijn gevoerd de beraadslagingen over het door de Tweede Kamer aangenomen voorstel van wet van den heer Sloet tot Oldhuis omtrent de afkoopbaarheid der tienden. Daarover werd het woord gevoerd door de heeren Blankenheym, 't Hooft van Benthuizen, van der Lek de Clercq, van Sasse van Ysselt, van Swinderen, van Meeuwen, van Andringa de Kempenaer, Sassen, van Dam van Isselt, van Nispen van Pannerden, van Eysinga, Huydecoper van Maarsseveen, van Heeckeren van Wassenaar, Cost Jordens, van Aylva van Pallandt en Cremers, waarna het voorstel in stemming gebragt met 29 tegen 6 stemmen is verworpen.

Voor hebben gestemd de heeren van Swinderen, Beerenbroek de Villers de Pité, Loopuyt, Cremers en Sassen.

Tegen hebben gestemd de heeren van Nispen van Pannerden, d'Ablaing van Giessenburg, van Rhemen van Rhemenshuizen, van Sasse van Ysselt, van Goldstein van Oldenaller, van Dam van Isselt, Blankenheym, Borski, 't Hooft van Benthuizen, van Weel, Hartevelt, van Andringa de Kempenaer, van der Lek de Clercq, Bosch van Drakestein, van Heeckeren van Wassenaar, van den Dries, van Aylva van Pallandt, Paspoort van Grijpskerke, van Meeuwen, van den Oudermeulen, van Wessem, van Eysinga, van Rijckevorsel, Insinger, van Roijen, Regout, Huydecoper van Maarsseveen, Cost Jordens en de Voorzitter.

Nadat de minister van Financiën eenige inlichtingen had gegeven op het verslag omtrent het wetsontwerp tot toekenning van tiendvrijdom ter bevordering van landverbetering, werd dit ontwerp met algemeene stemmen aangenomen.

Zonder beraadslaging werden achtereenvolgens aangenomen: het wetsontwerp tot vaststelling der uitgaven wegens verstrekkingen door het Departement van Marine, dienst 1859;

het wetsontwerp tot onteigening van perceelen voor den aanleg van een weg in Noordbrabant;

het wetsontwerp tot nadere vaststelling van het totaal van hoofdstuk V der staatsbegrooting voor 1858.

De Kamer heeft bepaald, dat op aanstaanden Vrijdag, des voormiddags ten elf ure, zullen behandeld worden de wetsontwerpen:

tot herziening der wet op den waarborg van gouden en zilveren werken;

tot uitstel van den termijn van de eindbestemming der baten voortvloeijende uit de liquidatie der voormalige wees- en momboirkamers;

tot regeling der afschaffing der slavernij in Oost-Indië;

tot regeling van het koloniaal batig slot van 1856.

GORINCHEM, 4 Mei. In de meel-fabriek van den heer T. van Andel alhier, had gisteren avond 3 Mei het volgend allertreurigst ongeluk plaats. Een 19jarig meisje bragt haren minnaar, den machinist der fabriek, een bezoek. Terwijl deze laatste haar de werking der machine aantoont, nadert zij die ongelukkiglijk te digt, zoodat hare kleederen tusschen een rad bekneld geraken, en zij met dit rad eenige keeren wordt rondgeslingerd. Voor men de machine kon doen stilstaan en haar ter hulp snellen, was haar hoofd reeds tegen den grond verpletterd geworden.

SCHOONHOVEN, 4 Mei. De weekmarkt van heden met veel vertier. Boter met ruimen aanvoer williger, is door handelaren van ƒ 1 tot ƒ 1.04 per Ned. ℔., grif van de markt genomen. Biggen met levendigen handel, golden ruim den prijs der vorige week, die van 7 weken ouderdom tot vervoer naar Noordbrabant, van ƒ 6.75 tot ƒ 7.25 opgekocht werden. Schapen niet ter veil.

HULST, 2 Mei. De oorlogzuchtige geruchten deden onze graanmarkten van heden eene rijzing ondergaan tot zoodanige hoogte, dat de prijzen van sommige artikelen, voornamelijk van tarwe, hooger liepen dan van die markten, waarnaar zij zich anders gewoonlijk regelen. Laatstgenoemde graansoort liep tot ƒ 10 à ƒ 10.25.

De nieuwe oogst staat voortreffelijk. De bijblijvende koude moge voor sommige gewassen nadeelig zijn, voor het koolzaad, hetwelk zeer veel belooft, is deze weêrgesteldheid gunstiger dan groote warmte.

De telegraaf van heden meldt het volgende:

PARIJS, 5 Mei. De Keizer heeft besloten, dat de Oostenrijksche onderdanen binnen Frankrijk en zijne koloniën kunnen blijven wonen, zoo lang hun gedrag geene aanleiding tot klagten mogt geven. De toelating van Oostenrijksche onderdanen op Fransch grondgebied kan niet dan met speciale vergunning geschieden. De schepen, die thans in de Fransche havens liggen of er binnen mogten komen, onbewust van het uitbreken des oorlogs, zullen 6 weken tijd hebben, om die te verlaten, en kunnen zich vrijelijk naar neutrale havens of die van onze bondgenooten begeven.

— Uit Alessandria wordt van Woensdag ten 1½ ure des nachts berigt, de vijand is sedert gisteren de Po overgetrokken, en onder eene hevige regenbui te Cambio aangekomen; er had daarbij geen gevecht plaats.

— Een officieel berigt van Turijn meldt: Gisteren bleef eene kanonnade van den vijand in de rigting van Valenza zonder gevolg. Van Cambio zijn de Oostenrijkers naar Casale, en van daar naar Trino opgetrokken; bij een vruchtelooze poging van hun kant, om den Po bij Frassinetta over te trekken, vielen aan onze zijde 20 dooden en gekwetsten.

PARMA, 5 Mei. Er is hier eene militaire tegenrevolutie losgebarsten, ter gunste van de hertogin van Parma, welke zonder botsing in hare regten en regering hersteld is.

TURIJN, 4 Mei. (*des Avonds*) Officieel berigt. — De Oostenrijkers sloegen gisteren avond bruggen over de twee armen van de Po in de rigting naar Fortara. Overal wordt de bevolking op een zware oorlogschatting gesteld.

BERLIJN, 4 Mei ('s avonds). Het *Dresdener Journal* zegt heden in antwoord op de officiële logenstraffing van de bladen van St-Petersburg, dat, wanneer ook al geen eigenlijk offensief en defensief traktaat tusschen Rusland en Frankrijk gesloten is, waarschijnlijk tusschen beide Regeringen toch eene overeenkomst met hetzelfde doel is getroffen, ten einde Oostenrijk geene overwinning te doen behalen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 4 Mei. De lagere klasse der bevolking van de hoofdstad verkeert in een krijgszuchtige spanning. Talrijke vrijwilligers stroomen toe om dienst te nemen. De Keizer is nog niet naar Italië vertrokken. Men maakt vele gissingen, doch de dag van zijn vertrek is nog niet bekend.

— De boodschap des Keizers, waarvan gisteren onder de telegrammen een gedeelte is medegedeeld, tot het Wetgevend Ligchaam gerigt, luidt als volgt:

„Oostenrijk heeft zijne legers het grondgebied van den Koning van Sardinië, onzen bondgenoot, doen binnenrukken, en daardoor ons den oorlog verklaard. Het schendt aldus de verdragen en het regt, en het bedreigt onze grenzen. Alle groote mogendheden hebben tegen dien aanval geprotesteerd. Daar Sardinië de voorwaarden heeft aangenomen, die den vrede moesten aanbrengen, vraagt men zich te regt af, wat de reden is tot dien plotselingen inval. De reden is, dat Oostenrijk de zaken tot zoodanig uiterste heeft gedreven, dat het tot aan de Alpen moet heerschen, of dat Italië vrij moet zijn tot aan de Adriatische Zee; want in dat land levert elk plekje grond, dat onafhankelijk is gebleven, een gevaar op voor zijne magt.

„Tot dus verre was gematigdheid de regel van mijn gedrag; thans wordt krachtdadig handelen mijn eerste pligt. Dat Frankrijk zich dus vastberaden wapene.

„Ik wil geene veroveringen, maar zonder zwakheid mijne nationale staatkunde handhaven, welke door de overlevering is bekrachtigd. Ik leef de verdragen na, op voorwaarde dat men die tegen mij niet zal schenden. Ik eerbiedig het grondgebied en de regten der onzijdige mogendheden, maar verklaar luide gunstig gezind te zijn voor een volk, welks geschiedenis met de onze ineensmelt en dat onder den druk van vreemde overheersching zucht.

„Frankrijk heeft bewijzen geleverd van zijn haat tegen de regeringloosheid. Het heeft mij een gezag willen verleenen, krachtig genoeg om de bewerkers der ordeloosheid tot magteloosheid te brengen en de onverbeterlijke mannen van die partijen, welke men onophoudelijk ziet met mijne vijanden zich verbroederen. Maar daarom heeft het zijne taak ter bevordering der beschaving niet opgegeven; zijne natuurlijke bondgenooten zijn immer dezulken geweest, die de verbetering der menschheid willen, en als Frankrijk het zwaard trekt, dan geschiedt dit niet om te beheerschen, maar om vrij te maken.

„Het doel van dezen oorlog is dus om Italië aan zich-zelf te hergeven, niet om het van meester te doen veranderen; en alzoo zullen wij op onze grenzen eene bevriende natie hebben, welke ons hare onafhankelijkheid te danken heeft. Wij trekken niet op naar Italië om er onlusten te stoken of om het gezag te schokken van den Paus, dien wij op zijnen troon hebben hersteld; maar om hem aan den druk der vreemdelingen te onttrekken, en er een staat van zaken te vestigen,

gegrond op de bevredigde regtmatige belangen des volks.

„Wij gaan kortom dien klassieken bodem betreden, beroemd door zooveel overwinningen, en zullen er de voetsporen onzer vaderen vinden. God geve dat wij hunner waardig mogen wezen.

„Dra zal ik mij aan het spits des legers stellen. Ik laat de Keizerin en mijnen zoon in Frankrijk. Bijgestaan door de ondervinding en het verlicht oordeel van den laatst overgebleven broeder des Keizers, zal de Keizerin weten te toonen, dat zij op de hoogte is van de haar opgedragen taak. Ik stel de Keizerin en mijnen zoon in de hoede van het leger, dat in Frankrijk achter blijft om de grenzen te bewaken, zoowel als om de haarsteden te beschermen. Ik vertrouw hen aan de vaderlandsliefde der nationale garde. Ik vertrouw hen eindelijk aan het geheele volk, dat hen omringen zal met die liefde, met die gehechtheid, waarvan ik elken dag nieuwe bewijzen zie.

„Moed dus en eensgezindheid! Ons land zal weder aan de wereld toonen dat het niet is ontaard. De Voorzienigheid zal onze pogingen zegenen, want eene zaak, steunende op regt en menschelijkheid, liefde tot het vaderland en onafhankelijkheid, is heilig voor Gods oogen."

— Ook heden hebben te Parijs weder geruchten geloopen van gevechten tusschen de Oostenrijkers en Piëmonteezen. Men houdt dit algemeen voor voorpostengevechten. De fransche troepen staan nog altijd in hun eerst ingenomen stelling, waar de vijand hen niet bereiken kan; en de soldaten van Koning Viktor Emanuel zijn niet sterk genoeg om een slag te kunnen aannemen, en moeten dus uit den aard der zaak zorgen dat zij niet met de Oostenrijkers handgemeen worden.

De generaal Baraguay d'Hilliers ligt ernstig ziek te Genua, zoo dat men er aan twijfelt of hij de vermoeijenissen van den veldtogt zal kunnen verduren.

— De overtogt van den *Mont-Cenis*, moet voor de Fransche soldaten uiterst bezwaarlijk zijn geweest. De dood van generaal Bonat wordt toegeschreven aan koude, bij die gelegenheid gevat.

— Men verzekert, dat de Keizer Donderdag eene groote wapenschouwing over de nationale garde zal houden.

— Zoolang de Keizer zich op Sardiniesch grondgebied bevindt, zal hij worden vergezeld door den markies de Villamarina, den Sardinischen gezant bij het hof van Frankrijk.

— Eerst morgen verlaat baron von Hubner onze stad: hij begeeft zich vooreerst naar Brussel, waar zijn gezin zich reeds bevindt.

— Maarschalk Pélissier heeft Londen nog niet verlaten en zal ook vooreerst daar blijven omdat het fransche observatieleger aan de oostelijke grenzen *den Rijnkant* nog niet georganizeerd is.

— De schoonzoon van generaal Goyon is gisteren uit Parijs naar Rome vertrokken met de bepaaldste instruktiën, ten einde alle vijandige demonstratiën tegen den Heiligen Vader krachtdadig belet worden.

— Naar hier beweerd wordt zouden de Oostenrijkers hun aanvankelijk plan, om bij verrassing Turijn in te nemen, hebben laten varen en voornemens zijn vooreerst een grooten slag te leveren. Deze zou evenwel, naar in hooger militaire kringen, volgens de *Nord*, beweerd wordt, niet vóór den 10 Mei kunnen ondernomen worden; daar Keizer Napoleon niet vóór dien tijd op het krijgstooneel zal tegenwoordig zijn.

— Hetgeen gisteren betreffende de aanstaande ligting van 2000 zeelieden is gemeld wordt bevestigd.

— Bij dekreet is het Wetgevend Ligchaam tot den 21 dezer verdaagd.

— [illegible] behelst een vierde artikel van den heer Granier de Cassagnac en wel over Engeland. Daarin wordt beweerd, dat Engeland alleen schuld aan den oorlog heeft, wijl het, zoo als Oostenrijk in 1853 deed, zich niet openlijk ten gunste van Frankrijk verklaard heeft. Indien Engeland, leest men verder, zich bij Frankrijk aangesloten had, zou Oostenrijk toegegeven hebben en dienvolgens de oorlog vermeden zijn.

— Het spreekt van zelf, dat in de tegenwoordige omstandigheden, men weder op zoogenaamde voorteekenen let. De bliksem is gisteren in het ministerie van Oorlog geslagen, wat niet onopgemerkt is voorbijgegaan.

— De gisteren ontvangen telegrafische berigten uit Piëmont, betreffende de sterke bezetting in de vallei van de Sesia, worden bevestigd. Het is alzoo waarschijnlijk dat in de valleijen tusschen die rivier en de Po eene botsing der wederzijdsche troepen zal plaats hebben. Het hoofdkwartier van Koning Viktor Emmanuel is te San Salvatore, op een heuvel tusschen Alessandria en Casale, aan gene zijde van Valenza.

— De *Gazetta Piemontese* behelst, dat graaf Cavour, gedurende de afwezendheid van generaal La Marmora met het ministerie van Oorlog en de Marine belast zal zijn. Men meldt daarbij niet, of graaf Cavour zijne overige funktiën zal blijven waarnemen.

— De treurige openbaarheid, gegeven aan verscheidene episoden uit het leven van Georges Sand en wijlen den dichter Alfred de Musset, schijnen gevolgen te hebben. 't Is bekend dat Georges Sand, vooreerst om de zijdelingsche en regtstreeksche beschuldigingen tegen haar gerigt te beantwoorden, een werk over hare betrekkingen met Alfred de Musset, onder den titel van *Elle et Lui* in 't licht heeft gegeven. Paul de Musset, Alfreds broeder, meende het aan diens gedachtenis schuldig te zijn daartegen een werkje, *Lui et Elle*, te moeten schrijven. Buloz, de eigenaar der *Revue des Deux mondes*, meent zich nu verpligt tegenover hem en haar en het publiek een derde werkje uit te geven, dat onder den titel van *Ni lui ni Elle* zal verschijnen.

— Uit Turkije komen gedurig berigten aan van woelingen en onlusten in de Grieksche gewesten, waar een hevige gisting heerscht.

ENGELAND.

LONDEN, 3 Mei. Eene afdeeling van de Engelsche vloot is, onder bevel van den admiraal Freemantle, naar de Adriatische Zee vertrokken.

Verscheidene fregatten, met zwaar geschut gewapend, zijn naar Gibraltar en Malta gezonden.

— De *Daily News* dringt er op aan, dat de admiraliteit de vloot wapene. Engelands veiligheid mag niet afhankelijk zijn van de dubbelzinnige bedoelingen en verklaringen van Fransche of Russische diplomaten en autokraten. Wapenen! wapenen! is de kreet, welke de meeste aanheffen. 't Is het eenige punt, waaromtrent het allen eens zijn.

— De heer Disraëli, gaf in de door hem gehoudene redevoering, waarvan gisteren werd gesproken, de hoop te kennen, dat het goevernement door de ontbinding van het Parlement eene meerderheid van honderd stemmen zou winnen. Naar ingewonnen berigten zou evenwel die hoop verre zijn van verwezenlijkt te worden. Tot Dingsdag avond is bevonden dat van de konservatieven een en dertig en van de liberalen twaalf gekozen waren, zoodat van de ministeriële partij niet meer dan negentien de overwinning hebben behaald. Nu moeten nog de verkiezingen in Ierland, Schotland en in al de Engelsche graafschappen bekend worden.

— Engelands stemming is van dien aard, dat men daar niet zonder vrees is. „Tot den laatsten oogenblik, zoo leest men in een korrespondentie, gelooven wij, dat Frankrijk alles wat in zijn vermogen is zal aanwenden om een vriendschapbreuk met Engeland te vermijden. De aangekondigde eventuele verschijning eener Russische vloot voor Cherburg, mag daarom in twijfel worden getrokken. Zulk een uittarting tegenover Engeland zou dan alleen kunnen plaats vinden, als alle hoop verdwenen was om met Engeland in vrede te leven. Dit berigt zou niet vermeld zijn geworden, ware het niet uit een geloofwaardige bron voortgekomen."

— Betreffende de cirkulaire van graaf Walewski, zegt de *Times* het volgende: „De cirkulaire der Fransche regering aan de diplomatieke vertegenwoordigers der groote Europesche mogendheden gerigt, is blijkbaar met zeer veel zorg bewerkt en men moet bekennen dat zij voor de oogen van een oppervlakkig beoordeelaar ter regtvaardiging eener handelwijs kan gelden, welke wij evenwel gelooven dat hij na rijper onderzoek zou moeten afkeuren. Het manifest heeft evenmin eenige verdiensten als letterkundig voortbrengsel. De *Moniteur* moge zeggen wat hij wil, het initiatief in de Italiaansche quaestie, is door Frankrijk genomen."

Verder betuigt de *Times* nogmaals zijne ontevredenheid er over, dat de zending van lord Cowley zonder gevolg is geweest, doordien Rusland met een kongres voor te stellen tusschen beiden is getreden. De overeenkomst tusschen Rusland en Frankrijk beschouwt de *Times* met argwaan en hoewel het blad de verzekering geeft, dat het niets ter verdediging van Oostenrijk schrijft, de stemming die er in heerscht is oneindig vreedzamer geworden dan onlangs toen het 't Oostenrijksch ultimatum tot Sardinië gerigt, niet genoeg wist te brandmerken. Het artikel besluit met de opmerking, dat de Fransche cirkulaire noch eene volkomene noch eene ware voorstelling der gebeurtenissen geeft.

In een tweede artikel verdedigt de *Times* zich tegen den heer Disraëli, die tot zijne kiezers in Buckinghamshire gezegd heeft, dat het berigt van den *Times*, betreffende de Russiesch-Fransche alliantie, een bedriegelijk verzonden beursberigt was. Prins Gortschakoff bekent, zoo zegt hij immers, dat er een schriftelijke overeenkomst tusschen Rusland en Frankrijk bestaat; als ze onschuldig is, waarom ze dan niet openbaar gemaakt? Of zou het Engeland onverschillig kunnen zijn, dat Rusland de verpligting op zich had kunnen nemen, om, bij eventuele gebeurtenissen, Duitschland aan te vallen, of de Pruissische havens te blokkeren? Nu heeft men de verklaring van al de reizen der Russische grootvorsten en Russische stoombooten naar de Italiaansche kusten in de twee laatste jaren.

— Op de logenstraffing door een ministeriel blad van het berigt in den *Times*, betreffende den aankoop van zeekaarten voor de Russische en Fransche Regeringen, antwoordt het blad, dat zoodanige ontkenningen het best gestaafd kunnen worden „door op de vragen te antwoorden, welke na den 31 dezer dienaangaande tot het ministerie gerigt kunnen worden, wanneer ten zelfden tijde de regtschapenheid zal blijken van een bewind, dat zijne verdedigers vergunt of aanspoort om het publiek te misleiden.

— Er zijn twee booten uit New-York aangekomen, de *New-York* met berigten van 16 en de *Canada* met berigten van 20 April. Het Cass-Yrissari-traktaat was in gewijzigden vorm te Washington aangekomen. De prezident Buchanan had zijne goedkeuring daaraan nog niet gegeven.

In Venezuela heerschten onlusten. De prezident had de hulp van generaal Paez ingeroepen.

De zwarten op het eiland Jamaïca verkeerden in eene groote gisting, en hadden zich aan talrijke buitensporigheden schuldig gemaakt.

Het nieuws uit Utah is alles behalve geruststellend. De stad aan het Zoutmeer werd, naar men zeide, door eene georganizeerde rooverbende gekweld.

De Atrato is met 517,702 doll. aan specie en 11,960 doll. aan juweelen en eene West-Indische mail aangekomen. Op Jamaika was de gezondheidstoestand veel beter geworden. De revolutie in Chili was bijna onderdrukt.

De financiële toestand in Nicaragua was zeer beklagenswaard. Het rapport van den minister van Financiën konstateert een deficit van 70,000 doll. voor het jaar 1859—60.

— De west-indische stoomboot brengt het berigt, dat de stad Quinto in Ecuador door eene aardbeving verwoest zou zijn, waarbij 5000 menschen (?) omkwamen terwijl de schade op drie millioen dollars begroot werd. Te Guayquil werd de schok gevoeld.

— Een der met den laatsten post ontvangen Amerikaansche bladen heeft aan het hoofd zijner kolommen een waarschuwing staan aan geabonneerden, die achterstallig zijn gebleven in de betaling van het laatste kwartaal. Het kondigt daarin aan, dat zij nog acht dagen tijd hebben om het verschuldigde in te zenden, doch dat, als zij tot na dien tijd in gebreke blijven, de administratie van het blad de gelden ten hunnen huize zal doen innen door een loopjongen, die de pokken heeft.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 2 Mei. Het aantal der vrijwilligers, die zich aanmelden tot vorming van het korps, door de hoofdstad aan den Keizer aan te bieden, is zeer groot. Vooral zijn het de studenten der Weener universiteit, die een aanmerkelijk gedeelte er van uitmaken. Die in dit korps wenschen opgenomen te worden, moeten minstens 16 jaren tellen en den ouderdom van 36 jaren niet hebben overschreden.

BERLIJN, 4 Mei. Het gerucht van een onderhoud tusschen den keizer van Rusland en den prins-regent wint meer en meer veld. Men zegt, dat de ontmoeting van beide vorsten te Myslowitz plaats zal hebben.

— Nopens de ziekte van den heer Alexander von Humboldt, leest men in de *Spen. Zeit.* het volgende: „De heer von Humboldt is sedert twaalf dagen bedlegerig, zijn ligchaamskrachten nemen dagelijks af, doch die van zijnen geest zijn nog ongekrenkt, hoewel het spraakvermogen verzwakt. Aangezien den gevaarlijken toestand van den kranke, is de grootste rust en stilte aanbevolen, en alle persoonlijke bezoeken zijn verboden. Sedert eergisteren avond was de koorts eenigzins verminderd, de hoest was niet zoo hevig, maar de toestand overigens, uithoofde van zwakte, bedenkelijk. Heden luidt het berigt: De krachten zijn zeer verminderd, de toestand is in hoogen graad bedenkelijk."

— Naar luid van berigten uit Rome heeft de Koning, vergezeld van de Koningin en een groot gedeelte van zijn gevolg; eergisteren deze stad verlaten en is hij van daar vertrokken naar Ancona. De Koning begeeft zich te Ancona scheep naar Triëst, naar men verneemt aan boord van een Russiesch oorlogschip.

STADSNIEUWS.

238ste Staats-Loterij. (Prijzen van ƒ1000 en daarboven.) 5de Klasse, 4de Lijst: N°. 18142 ƒ 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 5 Mei.

GETROUWD (4 Mei): E. M. Dusseldorp met B. S. [illegible]

BEVALLEN (2 Mei): A. C. Sleeswijk, geb. [illegible] Z. - J. C. J. Blancke, geb. ten Sande, D.

OVERLEDEN (2 Mei): J. H. O. Steenberg, 2 j. - H. C. Grivel, 8 m. — (4 Mei): J. J. van Veldhuysen, 69½ j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 4 Mei. België 2½ pc. 49½ p; 4½ pc. 87⅛; Metal. 35¼ p; Nation. 39; Spanje 1½ pc. 24¾; 3 pc. 34g.

PARIJS, 4 Mei. Rente kont. 4½ pc. 89.—, op April 3 pc. 61.05; Credit mobilier 517; Fr. Oost. Spoorw. 333; Spanje 1½ pc. —; 3 pc. 36¾; Rom. Leening —.

MADRID, 3 Mei. Spanje 3 pc. 38.—; 1½ pc. 28.60.

LONDEN, 4 Mei. Cons. 96; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 16¾; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. doll. bonds —; Grenada uitgest. —; id. werkelijke —; 5 pc. Venezuela —; 2¼ pc. id. —; 3 pc. Port. 38½; 3 pc. Spanje —; 1½ pc. id. 27; Coupons —; Amortiz. 8, 4½ pc. Russen 93; 5 pc. id. —; 2½ pc. Holland —; 4 pc. id. 92¾; Illinois Shares —; id. 7 pc. Oblig. —; Sardinië 68; Ecuador —.

WEENEN, 4 Mei. Met. 5 pc. 60.50; Nat. 63 60; Bank-Aktiën 705; Noord-Bahn akt. 142; Credit Anst. 136; O.-Fr. Spoorw. akt. 191; Lomb. Venetiaans. —.—; Nieuwe —.—; Wissel op Londen 3/m. 14.—; Goud 37; Zilver —.

BERLIJN, 4 Mei. Metalliek 5 pc. 38¼; Nationale 41¾; Stiegl. 5de serie 94; 6de id. 96; Rusland 5 pc. 97; Pruiss. Staats. 4½ pc. 87⅞; Wissel op Londen 2/m. 6 th. 14; Parijs 77½, Hamburg 150¼, Amst. 139⅜, Weenen 56⅞, Petersburg 90⅛, Diskonto 4.

HAMBURG, 4 Mei. Mexikanen —, Spanje 3 pc. —; 1½ pc. —, Rusland 5 pc. 99½, 4½ pc. —, Vereinsbank 95½, Noord-Duits. bank 78½, Wissel op Londen 3/m. —.—, Amsterd. —.—, Diskonto 5 a 5½.

FRANKFORT, 4 Mei. Metalliek 5 pc. 36½, Nation. 40¾, Spanje 3 pc. 33, 1½ pc. 24⅝; Wissel op Londen 114¾, Weenen 76½, Parijs —, Diskonto 3½.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		4 MEI 4½ u.			gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.		a		
Nederl. Bank	4 ″	160	″		
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	55½	″	56⅜	55½
Dito Dito	3 ″	66¾	″		
Dito Dito	4 ″	87¼	″	88½	88
Amortisatie-Syndikaat	3½ ″	87	″		
Aand. Handel-Maatsch.	″	126	″	129	
Oost-Ind. Leening	4 ″		″		
Aand. Holl. Spoorweg			″		
Leening idem	4½ ″		″		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ ″		″		
Maatschappij van Weld.	4 ″		″		
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½ ″		″		
Dito *Rothschild*	2½ ″		″		
Frankrijk, Certifikaten	3 ″		″		
Spanje, Obligatiën	1½ ″	24¾	″	25⅜	24⅞
Dito	3 ″	35½	″	36⅛	
Dito Binnenlandsche	3 ″	33¼	″	34⅛	33¾
Amortisatie Schuld			″		
Bewijzen [illegible]			″		
Credit Mobil. bij *Prost & C°.*			″		
Portugal, Obligatiën	3 ″	36 1/16	″	36½	36¼
Dito 1856	3 ″	36 1/16	″	36¼	36⅛
Uitgestelde		25¼	″		
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 ″	96¼	″	96¾	
Dito bij idem 1828 en 1829	5 ″	96	″	96¼	
Dito bij idem 1831/1833	5 ″	79½	″		
Dito bij idem 1840	4 ″	75¾	″		
Dito bij *Stieglitz*	4 ″	76	″		
Dito Nieuwe	4 ″		″		
Dito 5de Serie	5 ″	85½	″		
Dito 1855, 6de Serie	5 ″	91⅛	″	92	91⅛
Dito Adm. te Hamburg	5 ″		″		
Dito dito te Londen	5 ″		″		
Dito dito dito	4½ ″		″		
Inschrijv. in Assignatiën	6 ″		″		
Certifikaten van dito	6 ″		″		
Spoorweg Aktiën	5 ″		″		
Polen, Aand. 1835, fl. 500			″		
Obligatiën	4 pCt.		″		
Pruissen, Oblig.	4½ ″		″		
Aandeelen 1854	3½ ″		″		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 ″		″		
Dito Dito	4 ″	35	″		
Dito Metalliek	5 ″	33¾	″	35½	33⅞
Dito Rente Amsterdam	5 ″	49⅝	″	51	50½
Dito Nationale 1854	5 ″	38¾	″	39⅝	38⅞
Dito dito	2½ ″	19¼	″	20	19¼
Weener Bankaktiën	ƒ	550	″	560	550
Dito Aand. fl. 250, 1839	″	220	″		
Dito dito ″ 250, 1854	4 pCt.	200	″		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen			″		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 ″		″		
Dito bij *Rotschild*	5 ″		″		
Denemarken, Obl. te Lond.	5 ″		″		
Dito	3 ″		″		
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 ″		″		
Dito 1839 van £ 100	5 ″		″		
Dito 1843 ″ ″ 100	5 ″		″		
Dito 1852	4½ ″		″		
Dito 1858	4½ ″		″		
Sardinië	5 ″		″		
Peru, Geldl. 1854	4½ ″		″		
Dito te Parijs	″		″		
Ecuador, Oblig. 1855	1 ″	13	″	13⅝	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	5 ″		″		
Dito Uitgestelde	2½ ″	13	″	13½	
Grenada, Obligatiën	3½ ″	12¼	″	13¼	
Dito Uitgestelde		4 3/16	″	4¼	
Mexiko, dito	3 ″	14½	″	14¾	
Nrd-Amer. Ph. *Hope en C.*, Lr. A	″		″		
Dito dito Lr. B	″		″		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.		″		
Amerik. Bank-Aktiën			″		
Illinois Spoorw. Aandeelen			″		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	71	″		
Louisiana	5 ″	98½	″		
Turken, Obl. Geldl. 1825	5 ″		″		

Handel-Maats. kontant 125, 126½, dito Leening 1858 4 pCt. Rijnsche Spoorweg doorgef. 205, 207; Hypotheek 4½ pCt. Nederl. Oost. Spoorw.-Oblig. bij Hope 3 pCt. —.

Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt., Prolongatie 4 pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS VAN HEDEN tot 3½ ure.

Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pc. 55⅜, Aand. Handel-Maatsch. 126, Spanje, Binnenl. 3 pc. 33⅝, Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 96¼, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 5 pc. 91¼, Oostenrijk, Met. 5 pc. 34, dito Rente Amst. 5 pc. 49½, dito Nationale 1854 5 pc. 38½, dito 2½ pc. 19¼.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	ƒ 55	2/m. Livorno	ƒ —
Zigt ″	″ 55½	″ Napels	″ —
2/m. Bordeaux	″ 54½	3/m. Petersburg	″ —
½/m. ″	″ 55	6/w. Weenen	″ —
3/m. Madrid	″ 236	″ Augsburg	″ 99
″ Cadix	″ 238	″ Frankfort	″ 99½
″ Sevilië	″ 235	2/m. Hamburg	″ 35⅛
″ Bilbao	″ 235	Zigt ″	″ 35⅝
″ Lissabon	″ 40½	2/m. Londen	″ 11.50
″ Porto	″ 40½	Zigt ″	″ 11.57½
2/m. Genua	″ 44	Rotterdam	″ ⅛

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 4 Mei.

Tarwe ruim prijshoudend met goeden handel: 133 ℔ o. witb. Poolsche ƒ 375; 128, 131 ℔ n. b. dito ƒ 325, 346; 128 ℔ Fransche ƒ 278; 130 ℔ puike dito ƒ 310; 133 ℔ n. Bovenl. ƒ 315; 127 ℔ n. Vriessche ƒ 276; 122 ℔ b. Oldammer ƒ 245.

Gedroogde Rogge ƒ 3 hooger met veel handel, ongedroogde prijshoudend: 125 ℔ Pruissische ƒ 203; 118 ℔ ger. Donau ƒ 157; 118 ℔ Archangel ƒ 186, 188; 114, 115, 116 ℔ dito ƒ 170, ƒ 173, 175 veilkonditie; 114, 117, 118, 119 ℔ Petersburger ƒ 178, 184, 186, 188.

Garst wat hooger: 109, 110 ℔ Deensche ƒ 166, 168; 100, 102, 103, 105 ℔ Vriessche Winter ƒ 145, 149, 148, 158.

Haver hooger: Inl. voer ƒ 10½ per 100 kilo.

Boekweit prijshoudend: 119, 122 ℔ Holst. ƒ 185, 192.

Koolzaad; Elve 63, Deensch 62, Kalkutta in veiling ƒ 252, 257, Bombay 61 £. Op 9 vaten Olie dadelijk 68; in Okt. ek. 66 £. *Lijnzaad* in een doen: 113/14 ℔ Berdianski in veiling ƒ 11¼. *Raapolie* op 6/w. ƒ 40¼; Vliegend ƒ 39; Sept., Okt., Nov. en Dec. ƒ 37½ a ¾. *Lijnolie* op 6/w. ƒ 33¾; Vliegend ƒ 32½; Sept., Okt., Nov. en Dec. ƒ 33½. *Hennepolie* op 6/w. ƒ 37¼; Vliegend ƒ 36.

SCHIEDAM, 4 Mei. Moutwijn ƒ 18,25; Jenever ƒ 18,25; Amst. Proef ƒ 20,— per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling ƒ 1,60 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 5 Mei. Koop, Tegina, Brussel.
HELVOET, 4 Mei. Concordia (st.), Londen.

UITGEZEILD:

TEXEL, 4 Mei. Tjakkes, Theodora Josina, Suriname.
HELVOET, 4 Mei. Drent, Wilhelmina, Konstantinopel; Van Vliet, Courier, en Manheke, Kleinkinderen, beide Gibraltar.

Voor de kerk van Vollendam, van N. N. ƒ 2.50.

Advertentiën.

GETROUWD: J. DE BOUTER,
Weduwnaar van G. H. NIETVELT,
en
M. D. BRACHT.
ROTTERDAM, 5 Mei 1859. (1340)

(1339) Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene *DOCHTER*, ELISA SEBILLA FREDERIKA SCHWANENBERG, geliefde Echtgenoote van
B. GöRRIS.
AMSTERDAM, 5 Mei 1859.
Familie en vrienden, zoowel in als buiten deze stad, gelieven deze algemeene, voor eene bijzondere kennisgeving aan te nemen.

(1336) Heden avond omstreeks 8 ure overleed aan langzamen afval van krachten, in den gezegenden ouderdom van bijna 84 jaren, onze veel geliefde Vader en Behuwdvader, den Heer CLAAS VAN LEEUWEN, na tijdig voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der stervenden.

EDAM, 29 April 1859.
N. A. VAN LEEUWEN.
J. VAN LEEUWEN.
H. VAN LEEUWEN, REUZENAAR.
H. WESSELS.
C. WESSELS, VAN LEEUWEN.
C. VAN BAAR.
M. VAN BAAR, VAN LEEUWEN.

Onderscheidene Kiezers veroorloven zich op te merken, dat onder de zeventien aftredende leden der Provinciale Staten van Noord-Holland, geen enkel Roomsch-Catholieke wordt aangetroffen; ofschoon in het Hoofdkiesdistrikt Amsterdam meer dan zeventig duizend Catholieken zijn. Zij geven alzoo in bedenking aan de kiesvereenigingen *Vaderland en Oranje*, *Regt voor Allen*, en in het bijzonder de Kiesvereeniging *Amsterdam*, in plaats van den Heer H. GROENEWIT, die verzocht heeft niet in aanmerking te komen, als Kandidaat te stellen
Mr G. J. DE MARTINI. (1337)

Er wordt gevraagd een ***Hulponderwijzer***, R. K. Godsdienst, salaris naar bekwaamheden. Adres met *franco* brieven onder lett. B. G. aan den Boekhandelaar C. H. WESSER te Zevenaar. (1338)

Men vraagt een fatsoenlijk jongeling van goed gedrag liefst van de R. C. godsdienst het recepteren kundig als ***Apothekers-bediende***, in eene kleine Geldersche plaats tegen genot kost, inwoning en salaris na bekwaamheid. Adres onder V. bij den uitgever van de *Tijd* N. H. Courant, brieven *franco*. (1330)

(1325) De **HOOFDONDERWIJZER** eener openbare School in Gelderland, waar tevens levende talen onderwezen worden, wenschte het meer uitgebreid onderrigt, dat zijne eigene kinderen ontvangen, mede te doen strekken tot opleiding en vorming van een paar, hoogstens drie **R. C. Knaapjes**, waartoe ook zijne ruime Woning met annexen Tuin eene gunstige gelegenheid aanbiedt.
Het Kost- en Leergeld is bepaald op ƒ 200 [illegible]
Men adressere zich *franco*, lett. A. B. aan het Bureau van *de Tijd*.

Bij den Boekhandel. C. L. VAN LANGENHUYSEN is verkrijgbaar:
EEN KAART
VAN
Sardinië,
EN EEN
GEDEELTE DER AANGRENZENDE LANDEN.
Op zwaar velijn papier ƒ 0.50.

Voor Ouders, Onderwijzers en wie verder met de opvoeding der jeugd belast zijn:
Dr. J. A. STAPF'S **Opvoedingsleer, in den geest der Katholieke Kerk.** Naar de derde Hoogduitsche uitgave, vrij bewerkt en met aanteekeningen verrijkt, door Ts. BROUWER, Deken en Pastoor te Arnhem, voorzien van eene aanbeveling [illegible]. Een boekdeel in gr. 8° van ruim [illegible]. Prijs ƒ 1.80 in plaats van ƒ 3.00.
Dit werk behoeft geene aanprijzing bij hen, die den Schrijver en Vertaler kennen. De Hollandsche uitgave is vooral daarom meer aan te bevelen, wijl die door den Vertaler met belangrijke Aanteekeningen voorzien en naar de behoefte van ons land is ingerigt. Uit eene korte opgaaf van den inhoud des werks, zal men er beter over kunnen oordeelen:
Over 's menschen bestemming, de menschheid zoo als zij zijn moet en zoo als zij is. — Wat is opvoeding? zij moet godsdienstig zijn. — Wie is geschikt voor de opvoeding? zij is eene wetenschap en eene kunst, nuttig en noodzakelijk. — De belangrijkheid der bepaalde vormleer. — De opvoeding zij algemeen, harmonisch, overeenkomstig [illegible] geaardheid des kinds; zij moet vroeg [illegible], doch overeenkomstig zijn met der kinderen leeftijd. — De opvoeding zij trapsgewijze en grondig; zij wordt bevorderd door voortgezette oefening en leiding der jeugdige krachten; door opgeruimdheid bij de kinderen te bewaren en hen behoorlijk bezig te houden, de hoofdzaak blijft altijd kinderlijke godvruchtigheid. — Verwijdering van gevaarlijke voorwerpen, waarschuwingen, bedreigingen en straffen. — Ondekking en genezing van sommige gebreken. — Aanleiding tot verdere zelfontwikkeling.
Bijzondere Opvoedingsleer. Ontwikkeling des Ligchaams.
Nut der natuurlijke opvoeding. — Grondslag. — Behoeding voor gevaren. — Middel tegen het verwennen en vertroetelen. — Verstandige harding. — Zuivere lucht. — [illegible] voedsel. — Kleeding. — Woning. — Zindelijkheid. — Beweging en rust. — Gymnastische oefeningen. Een woord over industrie- of werkscholen; gebruik der voeten; vorming der zintuigen en der spraakwertuigen, uitwendige vorm des ligchaams, genezing van natuurlijke gebreken enz.
Vorming der intellectueele vermogens.
Verdeeling der geestvermogens. — Omvang en gewigt der intellectueele vermogens. — Algemeene wenken betrekkelijk de intellectueele vorming. — Positive vormleer. — Trapsgewijze ontwikkeling der geestvermogens. — Vorming van het uit- en inwendige aanschouwingsvermogen, de vorming des verstands, van het voordeel, der rede, [illegible] het gehengen. — Grenzen en maatregelen van voorzigtigheid, enz. enz. Voorts wordt nog breedvoerig behandeld de vorming van het gevoel- en begeervermogen, te veel om te noemen. — Hoe de zedelijkheid der kinderen middelijk, hoe regtstreeks en onmiddellijk kan bevorderd worden; hoe de kweekeling van zijne zedelijke gebreken kan genezen worden; hoe er op den leerling moet gewerkt worden, opdat hij bij zijne intrede in de wereld, zelfs aan zijne verdere ontwikkeling en vorming trachte werkzaam te zijn. — Over het onderwijs. — Keus der leerstof. — Over den vorm van het onderwijs. — Over de voornaamste middelen tot verdere ontwikkeling en eigene vorming der leerlingen. — Over de verkeering met menschen. — Over lectuur, enz.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.